Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 200. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 19, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 19-го ЖОВТНЯ 1996 р. Ч. 200. РІК CIII.

П. ЛАЗАРЕНКО ПРЕДСТАВИВ ПРОГРАМУ УРЯДУ

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 15-го жовтня, на сесії Верховної Ради України прем'єр-міністер Павло Лазаренко представив програму Уряду. На сесії були присутні Президент України Леонід Кучма, члени Кабінету Міністрів, голови обласних рад та обласних державних адміністрацій.

П. Лазаренко коротко розповів про вже здійснені кроки для ліквідації загальної заборгованости у виплаті заробітків та поетапного погашення боргів і проаналізував сьогоднішній стан економіки. За його словами, підприємства і організації багато заборгували перед державним бюджетом на всіх рівнях, в тому числі і до пенсійного фонду. Причиною цього він вважає незбалянсованість видатків і розвиток тіньової економіки, у якій перебуває 40 відсотків внутрішніх прибутків, а також помилки у системі оподаткування.

Прем'єр-міністер закликав усіх присутніх не приховувати від народу і не обіцяти авансів, не підкріплених економічними можливостями. Майже три більйони гривень Україна повинна віддати Росії і Туркменістанові за енергоносії, отримані у 1992-1994 роках. Понад 21 блн. гривень необхідно для обслуговування соціяльної і культурної сфер. Перспективи погашення боргів будуть лише за

(Закінчення на стор. 3)

КРИТИКУЮТЬ РІШЕННЯ ПАРЛЯМЕНТУ РОСІЇ

КИЇВ (Р. Р.). — Голова Верховної Ради Олексадер Мороз прокоментував рішення Державної думи Росії про заборону поділу Чорноморської фльоти. На його думку, ці дії Державної думи Росії „не є актуальними, оскільки в напрямі поділу Чорноморської фльоти зроблено вже багато". Крім того О. Мороз вірить, що Державна дума в остаточному варіянті „не підтримає запропонований радикальними силами проєкт закону". Питання Чорноморської фльоти, за словами О. Мороза, не повинно було б ставати предметом розгляду парляменту, оскільки діють відповідні договори і тепер основне завдання — виконати їх.

Голова Верховної Ради все ж уважає, що президенти України і Росії мають адекватно зареагувати на дії Державної думи Росії. Питання Чорноморської фльоти, на думку голови українського парляменту, треба вирішити якнайшвидше, визначивши термін його перебування на території України.

Народний депутат України Олександер Бутейко вважає, що Державна дума Росії свідомо перешкоджає українсько-російському переговорному процесові. Бутейко відкрив звинувачення російських парляментаристів на адресу України, що вона не виконує своїх зобов'язань. За словами Бутейка, „Україна виконує їх на 100 відсотків", однак Росія порушує домовлення, не сплачуючи орендну платню за перебування фльоти в Севастополі.

Колишній Президент України, а тепер депутат Верховної Ради Леонід Кравчук назвав рішення Державної думи Росії „невиваженим і нецивілізованим". На його думку, Україна повинна твердо поставити питання про українську частку активів за кордоном, оплату за використання нафтогазопроводів українською

(Закінчення на стор. 3)

Росія випробовувала в Чечні нову бомбу

Берлін. — Програма новин державного німецького телеканалу ARD повідомила, що під час війни в Чечні Росія здійснила випробування нової „вакуумної бомби", вбивши нею багато сотень мирних громадян.

При цьому телевізія покликалась на Террі Гандера, військового експерта з журналу „Джейнс інфантрі вепонс". Згідно з його даними, Росія є єдиною країною в світі, яка має цю зброю, почавши таємно проєктувати її ще у 50-их роках.

Німецька телевізія розповіла, що „вакуумну бомбу" скидається з літака з парашутом і вона вибухає приблизно 20 метрів від землі. Під час вибуху з неї на велику віддаль довкола розпорошується аерозоль, який самозапалюється і моментально згоряє. Таким чином в радіюсі 100 метрів створюється повний вакуум, який руйнує всі споруди в районі вибуху і вбиває все живе.Повітря, яке миттєво заповнює зону вакууму, створює ефект другої вибухової хвилі, яка докінчує апокаліптичне зруйнування довкілля і людей. Жертви цієї диявольської бомби не мають на собі ніяких тілесних ушкоджень.

Німецькі тележурналісти певні, що чеченське село Семашки було вщент знищене саме „вакуумною бомбою". Це ж саме засвідчили багато чеченських лікарів, а також відомий російський правозахисник Андрєй Міронов, який привіз з Чечні до Москви парашут, знайдений після застосування однієї з „вакуумних бомб".

А. Лебедя усунено від державного керма

Москва. — Всього чотири місяці після названня його своїм політичним спадкоємцем, подеинедужаний російський президент Боріс Єльцин виступив у четвер, 17-го жовтня, на крайовомуому телебаченні офіційно звільнив зі становища секретаря Ради безпеки Алєксандра Лебедя.

Б. Єльцин, видимо поденервований існуючою ситуацією, повідомив громадськість Росії, що довше не міг толерувати нахабної та непокірної поведінки свого шефа державної безпеки, котрий такою поведінкою підривав авторитет держави та її правління.

Аналітики уважають, що президент Б. Єльцин зробив досить ризиковний крок звільняючи цього 46-річного колишнього генерала та популярного серед народу політика, що майже одинцем зумів припинити руйнуючу війну у Чечні. Однак слідкуючи останіми тижнями за поведінкою А. Лебедя та його постійними сутичками з прем'єр-міністром Віктором Черномирдіном і шефом адміністрації президента Анатолієм Чубайсом, з якими він керував державою у відсутності хворого президента, Б. Єльцин підкреслив, що група осіб, котра керує державою мусить працювати об'єднано, а не підривати авторитет один одного, бо це може довести до хаосу та неладу в країні.

Три години після його звільнення А. Лебедь на пресовій конференції зая-

(Закінчення на стор. 3)

Уряд України не рекомендує змінювати межу мінімальної забезпечености

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 16-го жовтня, Верховна Рада України розпочала розгляд законопроєкту про збільшення межі мінімальної забезпечености, проєкті передбачено, що з 1-го січня 1997 року межа збільшиться до 70 гривень і 90 копійок, в той час як сьогодні вона становить 68 гривень і 10 коп.

На сесії виступив віцепрем'єр-міністер України Віктор Пинзеник, намагаючись переконати парляментаристів не змінювати межу малозабезпечености, оскільки для цього потрібна буде емісія, що приведе до нової хвилі інфляції. Пинзеник пропонує збільшувати межу мінімальної забезпечености поступово.

Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко у листі звернувся до голови Верховної Ради Олександра Мороза з пропозицією не переглядати розмір мінімальної заробітньої платні, яка з 1-го березня 1996 року становить 15 гривень за місяць, або 8 дол. 50 центів. Це, за словами прем'єра, спричинить додаткові видатки з бюджету.

Проте парляментаристи, виступаючи на сесії, не хотіли про це чути і говорити. Вони твердили, що народ бідує і виконавча влада має забезпечити людей усім необхідним, а як вона це зробить, то її справа.

Дебати в парляменті скінчилися тим, що Верховна Рада затвердила постанову про збільшення вартісного розміру межі малозабезпечености до 70.9 гривні. Згідно з постановою, під час праці над проєктом державного бюджету на 1997 рік Уряд має врахувати новий розмір межі малозабезпечености і забезпечити в наступному році поступове збільшення цієї межі.

Депутатам обмежують доступ до інформації

Київ. — Серед депутатів заборонено поширювати матеріяли, не схвалені заступником голови Верховної Ради України, поінформувала 16-го жовтня УНІАР.

Секретаріят українського парляменту повідомив директора Інституту Державности і Демократії (ІДД) Івана Лозового, що розповсюджувати інформацію серед парляментаристів можна лише після попередньої згоди Олександра Ткаченка.

Перестoрога секретаріяту була реакцією на поширення день перед тим серед депутатів групи „Єдність" підготовленої даним інститутом аналізи проєкту Програми діяльности Кабінету Міністрів. В наукового співробітника ІДД Вячеслава Терещенка, який цим займався, вилучено перепустку до Верховної Ради, пашпорт і матеріяли.

„Необхідність отримання дозволу на поширення інформації серед народних обранців — це прямий і відвертий наступ на свободу слова і демократію, — зреагував на заборону І. Лозовий. — Це ще один крок на шляху до посилення поліцейської держави, коли основні права людини порушуються в стінах паляменту. Ми вимагаємо припинити подібне беззаконня, коли чиновникам дозволяється виступати в ролі цензора".

Газета лівих сил „Товариш" розповсюджується в українському парляменті без жодних перешкод.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

СТВОРЕНО КОМІСІЮ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТИ ОУН-УПА

КИЇВ. — Демократична Партія України вітає створення Верховною Радою України спеціяльної Комісії для вивчення матеріялів щодо діяльности Організації Українських Націоналістів та Української Повстанської Армії. У поширеній заяві ДПУ висловлює сподівання, що таке довгоочікуване вивчення національно-визвольного руху в Україні 20-60-их років дозволить зробити правильні висновки щодо українського минулого ДПУ також вважає за необхідне створити іншу комісію, яка вивчатиме діяльність на те риторії України військ совєтської армії.

СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ ЗАНЕПОКОЄНІ

КИЇВ. — Правління СДПУ оприлюднило заяву, у якій висловлено занепокоєння висловлюванням Президента України Леоніда Кучми з приводу неможливости сплатити борги до кінця року. Автори заяви пишуть, що „за умов декларації у проєкті програми дій Уряду дальшого впровадження твердої монетарної політики, подібна заява вищої урядової особи може означати лише одне — цинічне визнання того, що більшість громадян і далі фінансуватиме небезпечні експерименти Уряду". СДПУ закликає всі партії організовано дати відсіч „антинародній та антидержавній політиці Уряду".

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ ВІДМОВИЛО РЕЄСТРУВАТИ УНА

КИЇВ. — Міністерство Юстиції відмовило в реєстрації крайньоправій націоналістичній організації Українська Національна Асамблея, незважаючи на нещодавні намагання партії пом'якшити свій радикалізм, повідомили 8-го жовтня українські засоби масової інформації. Заступник міністра юстиції Микола Хандурін поінформував УНА, яку позбавлено минулого року реєстрації за начебто вчинені безпорядки на похоронах Патріярха Володимира, що її заява не відповідає українському законодавству. Міністерство заявило, що незважаючи на те, що УНА в травні розпустила своє напіввійськове крило, Українську Національну Самооборону (УНСО), це угрупування продовжує діяти під егідою УНА. М. Хандурін сказав, що існування УНСО суперечить 37-ій статті Конституції, яка забороняє напіввійськові формування. УНА свого часу публічно відмовилася від насильницьких методів боротьби і пообіцяла йти до своєї мети політичними засобами.

В КРИМУ ЗІБРАНО ДВІ ТРЕТИХ ВРОЖАЮ ВИНОГРАДУ

КРИМ. — Агропромислові господарства півострова вже зібрали дві третих врожаю винограду, повідомила 13-го жовтня УНІАР. У радгоспі „Норський" в Судакському районі з одного гектару зібрано 41 центнер винограду, що є найвищим показником у Криму. В інших районах таких як Совєтський, Кіровський і Красногвардійський зібрано 18-25 центнерів з гектару. Найнижчі показники врожаю в Роздольницькому районі — 12-16 центнерів з гектару. Причиною повільного збирання винограду в цьому регіоні, на думку фахівців, є низькі закупівельні ціни на нього.

ПІДПРИЄМСТВА ЗАБРУДНЮЮТЬ ЧОРНЕ МОРЕ

КРИМ. — Провідний науковий співробітник українського Державного інституту мінеральних ресурсів Національної Академії Наук України Олександер Хмара вважає, що розміщення об'єктів мінерально-сировинного комплексу на південному березі Криму спричинює велике забруднення води в Чорному морі. О. Хмара, який є також членом Вищої економічної ради Криму, сказав, що, наприклад, Псилерахський кар'єр Балаклавського рудничого управління скидає в море всі відпадки, від чого вода, яка колись була „кришталевою", перетворилася „на брудну мішанину, яка швидше нагадує болото, ніж популярне колись місце відпочинку".

ПРИЗНАЧЕНО НОВОГО ПРЕДСТАВНИКА ПРЕЗИДЕНТА В ПАРЛЯМЕНТІ

КИЇВ. — Президент призначив свого нового представника у Верховній Раді, повідомила 12-го жовтня УНІАР. Ним став Ігор Шаров, історик за фахом і ветеран війни в Афганістані. І. Шаров, який свого часу викладав історію в Кіровоградському Педагігічному Інституті, а потім очолював Акціонерне товариство „Інтергаз", став депутатом в травні цього року. Він також член Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту та зв'язку.

СУД ЗЛІКВІДУВАВ ДОНЕЦЬКИЙ СТРАЙКОВИЙ КОМІТЕТ

ДОНЕЦЬКЕ. — Донецький обласний арбітажний суд підтвердив рішення Міського суду про примусовий розпуск Донецького страйкового комітету. Справу розглядав суддя Донецького обласного арбітажного суду Володимир Джурук. Представники страйкового комітету, як відомо, організували шахтарські акції,замаскувавши в липні цього року залізничні та автодорожні шляхи, чим завдали шкоди державі, економіка якої і так перебуває в глибокій кризі. Донецький страйковий комітет має намір оскаржити це рішення у вищих інстанціях.

КУН НЕВДОВОЛЕНИЙ ПОЛІТИКОЮ ПРЕЗИДЕНТА

КИЇВ. Конгрес Українських Націоналістів оприлюднив заяву, в якій висловлено незадоволення кадровою та реґіональною політикою Президента України. Згідно з новою Конституцією, Л. Кучма призначив на пости голів обласних державних адміністрацій: Чернігівської — Петра Шаповала, Житомирської — Антона Малиновського, Одеської — Руслана Боделана, Закарпатської — Сергія Устича, Київської — Анатолія Засуху, Хмельницької — Євгена Гусельникова, тобто осіб, які „неодноразово демонстрували свою зневагу до української держави, народу та самого Президента, скомпромітували себе своєю попередньою діяльністю". У заяві КУН сказано, що Президента неодноразово інформовано про діяльність згаданих осіб та, отримавши конституційні уповноваження, Л. Кучма не використав свою владу для формування міцної, працездатної вертикалі, знехтував думкою громади і державницьких політичних партій.

Лілія Подкопаєва хоче зустрічей

Нюарк, Н. Дж. — До Управи Української Спортової Централі Америки і Канади наспіло прохання гімнастки Лілії Подкопаєвої, чемпіонки світу і Олімпіяди в Атланті, в якому ця славна українська гімнастка висловила бажання зустрінутися з українцями в наступних містах ЗСА, де вона буде виступати (числа телефонів готелів): 19-го жовтня в Клівленді, (513) 223-1000; 20-го жовтня в Дітройті, (810) 334-2222; 21-23-го жовтня в Ню Йорку, (ще не устійнено); 24-го жовтня в Ст. Луїсі, (314) 429-1100; 25-го жовтня в Індіянаполісі, (317) 634-6664; 26-го жовтня в Міннеаполісі, (612) 370-1234; 27-го жовтня в Мілвокі; з 28-го жовтня до 1-го листопада — в Чикаґо, (313) 693-5800.

Управа УСЦАК просить українські організації і парафії в згаданих містах щиросердечно зустрінути Лілію, її тренерку Галину Лосінську та перекладачку Таню Дубіну, і цим самим причинитися до підсилення в них українського патріотизму.

Н. Вітренко і В. Марченко знову голодують

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 15-го жовтня, народні депутати України від Прогресивної Соціялістичної Партії знову просто на сесії Верховної Ради оголосили голодівку з метою домогтися підвищення мінімальної заробітньої платні, поліпшення соціяльного захисту малозабезпечених громадян.

Водночас біля Верховної Ради зібралося близько 1,500 працівників 70-ох науково-дослідних інститутів Національної Академії Наук України, які вже чотири місяці не отримують зарплатні.

Перед полуднем до учасників демонстрації вийшов перший віцепрем'єр-міністер України Василь Дурдинець. Він пообіцяв передати парляментаристам вимоги пікетувальників і останні розійшлися. Однак залишилися понад 30 жінок, які представляють Комітет солдатських матерів України. Вони вимагали зустрічі з Президентом, але тимчасово погодилися з тим, що йому передадуть заяву ген. Скипальського із закликом змінити розпорядження про перепідпорядкування Міністерству Оборони Комітету з правного і соціяльного захисту військово-службовців, оскільки це дуже звужує вплив останнього.

Померла М. Лабунька

Філядельфія. — У четвер, 17-го жовтня ц. р., відійшла у вічність по тяжкій недузі св. п. Марія Лабунька, уроджена Ровенчук, 12-го лютого 1924 року у селі Печеніжин, Коломийського району, Івано-Франківської області.

Будучи учницею Коломийської гімназії за німецької окупації, вступила до тайного Пласту й стала членом юнацтва ОУН. Після закінчення гімназії віддалась повністю підпільній праці й боротьбі проти окупантів України. В роках 1944-46 очолювала жіночу мережу ОУН округи „Батурин" Закерзонського краю. Осінню 1948 року прибула з рейдуючою групою УПА на Захід. В роках 1948-52 студіювала педагогіку й етнографію в Українському Вільному Університеті у Мюнхені.

У 1955 році виїхала з чоловіком і сином до ЗСА, де включилась у громадське життя української спільноти. Довгі роки працювала учителькою української суботньої школи Т-ва „Рідна Школа" у Філядельфії. Була виховницею у Пласті. Належала до Союзу Українок Америки та інших українських організацій. Останніми роками часто перебувала в Україні. Залишила в смутку мужа Мирослава, синів Олеся та Іка і дочку Ію (Ірину), трьох внуків і брата Андрія в Україні.

Юґославська делеґація шукала в Києві допомоги

Київ. — Парляментарна делегація Югославії під час офіційної візити до Києва обговорила 14-го жовтня з українськими урядовцями співпрацю, яка допомогла б відродити югославську економіку.

Делегація, яку очолював голова парляменту Югославії Радоман Божовіч, зустрілася з Президентом Леонідом Кучмою, головою Верховної Ради Олександром Морозом, прем'єр-міністром Павлом Лазаренком і міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком.

На зустрічі з членами Комісії Верховної Ради України з питань базових галузей і соціяльно-економічного розвитку регіонів гості підкреслили, що існує широке поле для плідного економічного співробітництва в судноплавстві по Дунаю, сільському господарстві, переробній промисловості, військово-морському комплексі і будівництві.

„Ми раді, що в Юго-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

НА ЗАКИДИ РЕСПУБЛІКАНЦІВ, що Уряд президента Билла Клінтона за значні фінансові вплати, до каси передвиборчої кампанії свого кандидата, двох багатих індонеських родин, відповідно маніпулював своїми рішеннями щодо торгівлі та справ людських прав. Щоб заперечити цьому, кілька годин перед останніми дебатами опубліковано документи, де уряд індонезійського президента Сугарта обіцяє не вживати війська у ліквідації індустріяльних непорозумінь та дозволити робітникам організуватися у незалежні профспілки. І саме за ці обіцянки, лиш частинно виконані, ЗСА надали Індонезії торговельні пільги упривілейованої країни в 1994 році.

У СВІТІ

ЗСА ПОВІДОМИЛИ ПРО СВОЇ нові зусилля для того, щоб зупинити внутрішню боротьбу між курдами у північному Іраку. Першим кроком в цьому напрямку, буде розмова у Вашінґтоні із представниками одної із воюючих фракцій —Демократичної партії Курдистану знаної, як К.У.Д. Тоді відбудеться поїздка Роберта Пеллетра, заступника секретаря Державного департаменту, наступного тижня на Близький Схід і його окремі зустрічі з провідником К.У.Д. Массоудом Барзані та провідником Патріотичного союзу Курдистану Джалалом Талабані. Ціллю тих розмов є переконати обидві воюючі фракції помиритися, щоб не давати можливости Іранові та Іраковi розпалювати цю боротьбу ще більше.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Знайти дорогу до себе

Ніхто не байдужий до власного майбутнього й усі хочемо бачити його кращим, яснішим і певнішим, ніж сьогоднішній день.І воно, таке майбутнє, було б досяжне, якби кожна держава мала свою осібну дорогу вперед, тобто якби всі йшли собі паралельними напрямами, узгоджуючи швидкість поступу лише з власними силами і можливостями. Проблема, однак, полягає в тому, що міжнародний світ є неймовірно скомплікованим клубком взаємозалежностей, взаємовпливів, взаємодопомоги і також взаємного змагання за місце під сонцем. Зовнішньо це змагання притрушене різними дипломатичними квіточками, домовленнями і договорами, а насподі точиться жорстока конкуренційна боротьба. Особливо в тих точках, де інтереси сильних держав або міждержавних альянсів збігаються. Тут гав ловити годі, бо хто хоч на мить втратить пильність, відразу відчує в себе на потилиці гарячий подих нового суперника.

В це докраю наелектризоване поле супротивних впливів і змагань вступила незалежна держава Україна. Ситуація досить оригінальна. Мало того, що геополітичний аспект докорінно змінився — саме Україна є головним чинником цієї зміни. І тепер, своїм постанням оновивши європейський та світовий простір, вона змушена вибирати напрям та орієнтири свого дальшого руху. Нелегке завдання.Позбавлений ідеологічної та соціяльної дволоносности, наш світ подібний до розбурханого моря, в якому кораблі-держави погубили компаси і враз поплили в чотири боки.

На тему зовнішньої політики України, у зв'язку зі зміненими геополітичними обставинами, висловлюються і українські, і закордонні експерти. Спеціяльної уваги заслуговує погляд вченого, якикй, до певної міри, водночас є і українським, і закордонним обсерватором — професора Валентина Мороза. Як завжди, він міркує ясно, без найменших недомовок. Отже, на його думку, оскільки перша імперія, московська, завалилася, а „друга, вашінґтонська імперія, поступово слабшає і дедалі більше здає позиції перед своїм японським чи ширше — далекосхідним конкурентом", то Україна повинна орієнтуватися на Японію, Тайван, Гонг Конг, Південну Корею". Ось один з арґументів: поперше, в Японії і в навколишніх країнах немає жодного антиукраїнського сантименту. В західніх країнах він величезний. Русофільство там величезне. В Японії, в Сінгапурі чи на Тайвані воно не має жодного значення, жодних шансів, і антиукраїнські настрої там зовсім не відомі. Їм просто потрібен український ринок. В. Мороз, знаємо, надзвичайно ерудований історик, однак знаємо також, що осягати минуле і прогнозувати майбутнє — тут одніеї голови замало. Так, азіятам потрібен український ринок, та чи зробить він їх україно-любами? А тим часом Захід ніколи не був суцільно проросійським і суцільно антиукраїнським. За останніх пару літ симпатії до України помітно зросли. З українолюбних статтей американських політиків Збігнєва Бжезінського і Генрі Кіссінджера можна б скласти грубий том.

Навіть коли виходити з самих тільки економічних критеріїв, то дещо спрощеним виглядає твердження В. Мороза, що „фабрика світу перемістилася зі Західньої Европи і Північної Америки на Тайван, у Гонг Конг, Японію, Південну Корею". „Фабрика світу" — це передчасна фраза. Покищо нема однієї, є багато „фабрик світу", і перспективу їхнього змагання неможливо перебачити. Декілька тижнів тому швайцарський Міжнародний інститут з проблем менаджменту опрацював 600-сторінкову аналізу конкурентноспроможности 46 країн, застосовуючи при цьому 230 критеріїв. Згідно з висідами аналізи, ЗСА впевнено ведуть перед щодо конкурентноспроможности. Японія займає аж 4-те місце. Цікаво, що 5-те, 6-те, 7-ме і 8-ме місця посідають не азійські країни, а европейські — Данія, Норвегія, Голляндія і Люксембург.

Втім, не кажемо, що поради проф. В. Мороза не містять у собі раціонального зеренця. Україна як грандіозне геополітичне явище з першого свого незалежного кроку мусить бачити себе не периферією міжнародного життя, а одним з його центрів і, виходячи з цього, шукати корисної співпраці з рештою світу. Ця співпраця не конче має означати схилення перед кимось, приліплювання до когось: позавчора — до Росії, вчора — до Америки, завтра — до Японії. Хто хоче бути сильним і справді незалежним, повинен передусім знайти дорогу до самого себе. Сильні держави, як і сильні люди, ні до кого не туляться., але будують себе такими, щоб до них згодом захотіли притулитися інші.

Степан Ворох

МИНУЛО 16 — ЯК ДОВГО ЩЕ?!

З початком жовтня 1996 року українська громада в ЗСА почала 17-ий рік свого нещасного поділу, який заіснував під час 13-го Конгресу Українського Конгресового Комітету Америки у Філядельфії 1980 року.

Не входячи у деталі причин цього громадського розбрату запитаймо самі себе, як довго ще існуватиме це під кожним оглядом шкідливе явище. В обидвох централях є люди, які бажають громадського поєднання, є й такі, котрі вишукують всякі арґументи, щоб зберегти статус-кво, тобто не допустити до з'єднання всіх громадських сил в одній всегромадській репрезентації.

Питання стоїть на порозі 17-го року розколу: чи здорові сили в обидвох централях — УККА і УАКР — переможуть намагання неґативних елементів продовжувати громадський сором, продовжувати явище, що нищить громаду? З причини шістнадцятилітнього роздору громада організаційно корчиться, маліє. Обидві Централі, УККА і УАКР, начислюють зараз не багато більше, як 10,000 членів. Якщо українська етнічна група в Америці сягає числа від 750,000 до мільйона осіб, то 10,000 організованих членів в обидвох централях мають свою відповідну оцінку в державних колах та урядових інституціях.

Добре зорганізована об'єднана централя напевно набагато збільшила б членство ще з живучої, патріотично наснаженої частини старшої ґенерації, яка з нетерпінням чекає на об'єднання. Своїми пожертвами зустріла б об'єднану громадську централю створенням тривалого фонду, щоб запевнити безперебійну, професійно ведену громадську працю для зміцнення нашої спільноти організаційно та для піднесення її престижу серед нас самих і перед чужинцями.

Тому у цей період життя української громади в Америці, коли решта великої еміґрації після Другої світової війни ще може морально і матеріяльно підтримати об'єднану громадську централю репрезентацію, варто було б, щоб обидві групові централі, УККА і УАКР, компромісово полагодили невеликі розбіжності і звеличали п'ятилітній ювілей незалежности Української держави створенням всегромадської централі — Український Конгрес Америки.

В об'єднанні будемо сильною етнічною групою, братимемо помітнішу участь у життєвому розвиткові цієї могутньої країни та станемо активнішим співдіючим чинником державного прогресу.

Для створення об'єднаної централі — Українського Конгресу Америки — є незаперечні можливості в обох централях, як в УККА, так і в УАКР.

На прохання конференції українських професійних і громадських організацій Америки, обидві централі вислали своїх представників на переговори, які мали б допровадити до створення однієї централі в цьому ювілейному році України.

Переговори почались 15-го квітня 1996 року. Відбуто одинадцять зустрічей. Узгіднено назву, структуру Українського Конгресу Америки, найвище законодавче тіло — Крайову Раду, найвищий виконавчий орган — Екзекутиву УКА, узгіднено новий статут для УКА на базі статуту УККА і УАКР, залишилось узгіднити число членів президії УКА, по відповідній згоді між УККА і УАКР, до якої приєдналися б представники організацій, що не могли належати до жодної централі, щоб не розбиватися на прихильників однієї або другої централі і не творити два товариства інженерів, два товариства лікарів, два СУА, два Пласти і т. д.

Ці щойно названі професійні гроамдські організації творили конференцію безсторонніх організацій, щоб не розколюватися на прихильників однієї чи другої централі, одначе через останніх чотирнадцять років багатократно скликали обидві централі до переговорів.

Не дивлячись на те, що ці невтральні організації весь час активно діяли в напрямі громадського поєднання, можна було завважити в пресі, що ті невтрали не цікавляться громадським життям, а навіть породили такий курйозний вислів, що, мовляв, найбільшим лихом на 13-му Конгресі УККА 1980 року не було розбиття громади на дві частини, а заіснування третьої, невтральної, сили в громаді. Цікава діялектика!

Конференція українських професійних і громадських організацій Америки, що прийняла засаду безсторонности між двома централями, відбула 1996 року наради 26-го липня 1996 року в домівці НТШ в Ню Йорку. В них взяли участь представники СУА, ТУІА, УЛТПА, Пласту, УІА, НТШ, УСК, а телефонічно висловили підтримку ідеї об'єднання всіх громадських сил в одній об'єднаній централі — УВАН, Українські Американські Ветерани, Федерація Професіоналістів і Підприємців. Отже, десять т. зв. невтральних організацій підтримують ідею однієї централі та мають намір стати її членами.

Як бачимо, великі і престижеві організації очікують від УККА і УАКР зрозуміння ваги сьогочасного історичного моменту українського народу і значення з'єднання всіх сил, включно з діяспорними, в ціль закріплювання і розбудови української держави.

Шість місяців тому, 15-го квітня, конференція безсторонніх організацій попросила УККА і УАКР почати знову переговори про об'єднання і досягти його у цьому ювілейному році незалежности України, звеличивши його не лише на сцені і не лише промовами та мистецькими виступами, а серйозно, ділово. Щоб створити об'єднання, треба поступитися нашому історичному індивідуалізмові, зректися бодай крихітки групової впертости і ставлення інтересу організації понад загальнонаціональне добро.

Останніх кілька років УККА і УАКР ніби співпрацюють. Зустрічають і гостять достойників української держави, зустрічають представників Білого Дому, Конгресу ЗСА, але від цього обидві централі не багато збільшують своє членство. Створення об'єднаної централі конечне вже тому, щоб заснувати сильну і чисельну громадську надбудову, яка своїм великим членством і престижем перед своїми і чужими притягала б молоде покоління, яке мусить перебрати естафету у майбутнє української громади.

В якому напрямі піде наша громада, покаже XVII Конвенція УККА. Сподіваємося, що цей Конгрес Українців Америки схвалить такі резолюції, які дозволять керівним органам УККА продовжити переговори з УАКР до успішного їх закінчення.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про ірляндську картоплю і наш рідний голод

Напевно не всі читачі зауважили малу, але важливу для нас, українців, вістку в американській пресі, що губернатор стейту Ню Йорк Джордж Патакі підписав закон, згідно з яким в усіх школах цього стейту мають бути обов'язково включені до навчальних програм матеріяли про голод, спричинений хворобою картоплі в Ірляндії, що тривав від 1845 до 1850-их років.

Цей закон, як підкреслюють, є першим того роду в ЗСА і вимагає, щоб про цей голод навчалися тепер всі американські діти. Адміністрація Дж. Патакі вирішила прирівняти це стихійне лихо до невільництва, ґеноцидів, голоду і, розуміється, до голокосту.

Очевидно, цей факт, що історію голоду з причини хворої картоплі поставлено нарівні із голокостом та ґеноцидом, примусив мене застановитися над адекватністю вартостей, що стануть законом, і згадати Великий голод в Україні, про який досі так мало відомо у світі, про злочин комуністичного режиму, що голодом свідомо виморив 10 мільйонів українців, а про який ніде примусово не навчають. Правда, від 50-річчя цієї жахливої події йдуть намагання включити інформацію про спровокований ґеноцид мільйонів українців з наказу Сталіна у шкільні підручники в ЗСА, але досі вдалося лише домогтися подачі їх для евентуального використання учителями на їхній розсуд і де знайдуться охочі учні.

Але закон про голод в Ірляндії поставлено нарівні з найбільш злочинними нищеннями людства, правдоподібно, із політичних причин.

Розуміється, прочитавши про це, першим моїм завданням було знайти відповідні інформації на цю тему, бо, признаюся, тепер вперше про ірляндський голод довідалася. Показалося, що це зовсім не є легко. Шукала в усіх енциклопедіях, що в нашій редакції, і знайшла там дослівно одне речення про цю подію. Аж пошук у всепанючому тепер комп'ютері молодшого члена родини дав нарешті вислід. Факсом прислав мені те, що так пильно шукала. Із тих матеріялів довідалася я, що британський „імперіялізм" уважає причиною цього голоду картопляний грибковий вірус, погані умовини погоди, а перш усього — перенаселення Ірляндії, де в тому часі були дуже великі родини і недостатні можливості їх прохарчувати. У наслідку голоду, як подають ірляндські джерела, вимерло один мільйон населення, а подекуди уважають, що навіть до двох мільйонів, а півтора мільйона виемігрувало до ЗСА.

Ось і все, найважливіше. Розуміється, по різному цей голод інтерпретують, в загальному звинувачуючи за цю траґедію анґлійців, які не дали захвату відповідної допомоги.

Але, читаючи усі ці інформації, насувається питання: „Це все?" Чи

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Богдан Боднарук

Діє „Просвіта" в Україні

IV

ТУМ в Харкові має свою домівку в гарному районі — напроти пам'ятника Шевченкові. Харків також „вороже" місто: тут лиш дві українські школи. При Товаристві діє „Молода Просвіта"; друкують дитячий журнал „Журавлик", котрому ТУМ — Чикаго фінансово помагає. Конче просять друкарської машини, бо їхня вже така стара, що її неможливо відновити.

У Харкові ми також зустрілися з провідниками із Луганського, Свердловського, Слов'янського і Сіверо-Донецького. Почесним головою у Луганському є Богдан Пастух. Працюють там у „незавидних" обставинах. Поставили пам'ятник Борисові Грінченкові і стараються про пам'ятник Шевченкові. Є там єдина українська гімназія і виходить українською мовою газета „Сіверський Край". Із Слов'янського (Донецької области) приїхав на зустріч з нами учитель Микола Сіробаба. На 20 російських є лиш одна українська гімназія (200 дітей). Там також виходить єдина українська газета „Донеччина". Зоя Дячкова очолює „Просвіту" у Сівер-Донецькому, українське населення якого становить 68 відсотків. Пані Зоя дуже позитивна людина і має добру співпрацю з місцевою адміністрацією; тут заступник голови Руху є теж заступником посадника міста. Товариство має свою домівку. В цьому місті діють 4 українські школи. Олег Олещенко, голова „Просвіти" у Свердловському, Луганської области, також показався великим оптимістом. Діють там 2 українські школи і „Просвіта" працює між шахтарями.

Полтавську обласну „Просвіту" очолює Микола Кульчицький, надзвичайно працьовита людина, яка не любить даремно гаяти часу. Він також є головою і обласним депутатом. „Просвіта" має добру співпрацю із місцевою адміністрацією і Полтавщина активно українізується. Були ми на дуже добре організованій зустрічі у Бібліотеці Юного Читача, де виступав чоловічий хор, який існує при „Просвіті". Ця бібліотека конче потребує українських книжок для дітей і молоді. „Просвіта" має свою домівку і мале видавниче підприємство. Тут вони, крім свого „Інформаційного Бюлетеню", друкують різні комерційні форми і в такий спосіб заробляють „кілька копійок". Товариство при нашій помочі видало кілька книжок і уладжують „Петлюрівські читання". Також домоглися, щоб поставити пам'ятник козакам, які з Мазепою виступили проти Петра І. Також розділюють вітаміни (прислані ТУМ — Чи-каго) хворим дітям по лікарнях і сиротинцях. Після розпаду комсомолу виникла велика потреба організувати молодь. М. Кульчинський вже другий рік помаг-ає організувати Пластовий табір. Нас дуже приємно за-скочив цьогорічний табір. Ми приїхали туди з пред-ставниками телевізії і радіо. Там таборувало чотири курені: три з Києва та один із Полтави. Комендант та-бору, Володимир Скоропський, студент теології із Киє-ва, надзвичайно меткий і розумний чоловік, вів табір на спосіб козацької Січі, і спочатку жінок не хотіли впускати (бо

Д-р Б. Боднарук із дітьми на Херсонщині.

на Січі вхід жінкам був заборонений!). Ре-портери офіційної преси давали комендантові табору досить гострі питання, на які він вміло і дипломатично відповідав. Дуже побажано, щоб Пласт із Америки і Канади поміг цим пластунам висилками пластової літератури і однострої. Мали вони лиш один примірник „Життя в Пласті", який наш ТУМ їм вислав. Багато табоpовиків мали лиш пластові хустки. Тут є поле до „попису" діяспорному Пласту! Одним із таборовиків був онук поета Василя Стуса. М. Кульчинський веде дуже мудру загальноукраїнську „політику". Старається приєднати до себе адміністрацію і приватних бизнесменів і знаходить серед них підтримку.

Вкінці ми приїхали до головного „штабу" „Просвіти" у Києві. Тут „мотором" всього є Микола Нестерчук; він старається, щоб не було „отаманщини", щоб усі обласні товариства працювали злагоджено, себе не поборювали і співпрацювали із Києвом. Під час нашої поїздки ми завважили подекуди брак координації між обласними товариствами. Деякі товариства дістають більше інформації від нас, як від Києва. Централя видає газету „Слово-Просвіта" (тираж — 5,000 прим.) і також дотепер видала низку солідних книжок; провадить організаційно-просвітницьку роботу; уладжує конференції, семінари, виставки, конкурси, фестивалі і провадить лекційно-просвітницьку роботу. „Просвіта" старається створити телерадіокомпанію, але бракує їм техніки, видала кілька авдіопрограм на касетах — казки для дітей. При „Просвіті" діє „Чарівна Гануся" — школа відродження музейних зразків українських вишивок. Тут ми теж мали нагоду познайомитися з Оленою Фещенко, головою Черкаської обласної „Просвіти". У Києві мали зустріч з керівниками видавництва „Веселка" Я. Гояном і В. Василашком, з якими ТУМ — Чикаго співпрацює від 1994 року через посередництво генерального консула в Чикаго. Остання наша зустріч була з Осипом Зінкевичем, який керує видавництвом „Смолоскип", роблячи надзвичайно корисну працю. Було приємно побачити раціонально організований видавничий процес, позбавлений метушні і згаювання часу на непотрібні речі. Ми попросили І. Зінкевича вислати каталог видань „Смолоскипу" до всіх обласних „Просвіт", а наш ТУМ буде знаходити спонзорів, які оплачуватимуть замовлені видання.

Окремо хочу сказати, що в Києві є Педагогічний Інститут ім. Драгоманова, котрий підготовляє майбутніх українських учителів і де всі виклади відбуваються українською мовою. Цьому важливому навчальному закладові конче треба помагати українською літературою.

Підсумки

Підсумовуючи наші враження по зустрічах з активістами 18 обласних Товариств Української Мови „Просвіта" в Україні, подаємо такі зауваги:

1. Незважаючи на тяжку економічну кризу в Україні, більшість провідників обласних Товариств далі лишаються оптимістами (особливо по прийнятті Конституції) і провадять корисну працю.

2. Виявляється брак координації між деякими обласними товариствами і централею в Києві.

3. У південній і східній Україні українську мову трактують другорядною, селянською. По містах її майже зовсім не чути. На „Чикаго Евеню" у Чикаго ви частіше почуєте українську мову, як навіть у Києві. Кіоски завалені російською літературою. В усіх урядах, головно, панує російська мова. По п'ятох роках незалежности значна частина депутатів ще далі „дакає" і „какає". Таке враження, що люди або бояться, або мають великий комплекс меншевартости, віддаючи перевагу чужій мові. У Севастополі українців ще й далі називають „малоросами".

4. Тому що Міністерство Освіти України не тільки не сприяє українізації, але навіть у багатьох випадках гальмує цю справу, то наша діяспора і надалі мусить давати поміч. В майбутньому наш ТУМ — Чикаго буде більше допомагати осередкам, які проявили власну ініціятиву, особливо у видаванні українських книжок. ТУМ — Чикаго особливо підтримуватиме Острозьку Академію, видавництва „Смолоскип", „Веселка", Педагогічний Інститут ім. Драгоманова у Києві. Ці інституції активно сприяють, щоб зробити Україну справді українською.

5. Бажано, щоб наші туристи домагалися брошур і почтівок, видрукованих тільки українською мовою. Як до вас заговорять по-російськи, то переходьте на англійську мову (тоді ці люди скоренько пригадують собі українську мову).

6. Конче потрібно американських шкільних підручників для приватної української гімназії у Львові.

(Закінчення на стор. 3)

Діє „Просвіта"...

(Закінчення зі стор. 2)

7. При деяких „Просвітах" вже існують незалежні кредитівки. Було б дуже добре, якби наша Централя кредитівок помогла створити кредитівки в всіх областях при „Просвіті". Люди там не довіряють урядовим кредитівкам.

8. Пласт стає досить популярним по цілій Україні. Дуже бажано, щоб наш Пласт в Америці і Канаді серйозно прийшов із поміччю (висилка літератури, одностроїв і т. д.), особливо на південь і схід України.

Якщо б хтось із читачів був зацікавлений помогти у вище наведених справах, то прошу звертатися до нашого товариства, а ми вас сконтактуємо із конкретними організаціями в Україні: Ukrainian Lang Society, 425 Ridge Ave., Clarendon Hls., IL 60514-2705.

Про ірляндську...

(Закінчення зі стор. 2)

можна це порівнювати із десятьма мільйонами українців, що загинули від лочинно спляннованого еликого голоду, який ийшов не з приводу поесті картоплі, а виклиний зумисне, щоб зниити населення — „курлів", і тим зламати ротив українських селн супроти совєтського гарбника. Десять мільнів до одного? А все ж о картопляний невроий будуть тепер навчася в школах стейту Ю Йорк обов'язково і будзнати про нього нове коління американських ромадян, в якому знаходиться і певний відсоток молоді українського походження. Чи не можуть вони відчути певної дискримінації?

Тут шкода, однак, старатися протестувати і відчувати жаль, що нас „забули", бо це знова буде спроба головою бити об стіну. Теперішній закон підписав ґубернатор Дж. Патакі на пошану ірляндського президента, що відвідує ЗСА. Наші президенти також відвідували Ню Йорк і ЗСА, але ніхто з того приводу не „крутив собі голови" і не думав про таку ідею, щоб принайменше чергове покоління американців знало, що таке наш Великий голод. А може тепер, коли б українські батьки, що мають тут дітей у школах, дали їм відповідні інформації і заохотили їх при навчанні про ірляндський катропляний голод порівняти цей мільйон до десяти наших? Може, варто приготовити відповідні документи і подати ґубернаторові перед черговою візитою нашого президента, нагадуючи наслідки візити його колеґи з Ірляндії? Може прецедент із катропляним голодом нам допоможе?

О-КА

П. Лазаренко...

(Закінчення зі стор. 1)

умов наведення елементарного порядку у використанні бюджетних фондів. Крім того, необхідні негайні радикальні заходи для залучення додаткових грошей у державну скарбницю. Ці непопулярні заходи Уряду, сказав П. Лазаренко, наштовхуються на шалений спротив, який доводиться поборювати на кожному кроці, але „іншого шляху немає". Українське виробництво повинно вийти на новий технологічний рівень, а економіка має бути збалянсована за допомогою державного реґулювання.

Перш за все Уряд підтримуватиме українських виробників шляхом „розумного протекціонізму". Як приклад він навів допомогу з боку Кабінету Міністрів у виробництві літаків, системи зв'язку, зернозбиральних комбайнів та автомобілів. Реформування потребують митно-тарифна і акцизна система

Однією з базових галузей Лазаренко назвав вугільну промисловість і повідомив, що реформи там вкрай необхідні. Найближчим часом буде закрито дев'ять шахт, які фактично не працюють. Уряд уже скерував у вугільну промисловість 78 млн. гривень і до кінця року передбачається виділити ще 93 млн. гривень, тобто 53 млн. дол.

Прем'єр-міністер підтримав ідею „амнестії заявлених капіталів, які раніше були переведені за межі України". Він при цьому наголосив, що амнестія не може поширюватися на доходи від злочинної діяльности. Леґалізація тіньового капіталу збільшить дохід у бюджет на 1.5 блн. гривень, або на 852 млн. дол.

П. Лазаренко програму діяльности Уряду назвав „першою економічною програмою, розробленою як складова національної ідеї". „Я хотів би стати першим прем'єр-міністром, який відзвітує про виконання програми", — сказав прем'єр на закінчення свого виступу.

В обговоренні взяли участь понад 90 парляментаристів. Після чого Верховна Рада в цілому схвалила програму, однак остаточне схвалення відбудеться після врахування зауважень, висловлених під час обговорення. За таке рішення проголосували 252 депутати, проти — 64, утрималися 18. Уряд має закінчити працю над програмою дій до 1-го грудня і поінформу-вати парляментаристів про вжиті заходи.

Згідно з новою Конституцією України, після схвалення програми дій Уряду Верховна Рада не має права порушувати питання про недовір'я нинішньому складові Уряду.

П. Лазаренко на завершення обговорення визнав, що критика і зауваження були справедливими і потрібними і що він ще до початку обговорення на сесії врахував понад 150 пропозицій і зауважень, висловлених депутатами, зокрема в питаннях приватизації землі. Уряд підтримуватиме колгоспи і паралельно змінюватиме структуру сільського господарства. Передбачається, що колгоспи утримуватимуть усю соціяльну сферу, а також понад шість мільйонів сільських пенсіонерів. „На жаль Уряд не може надавати допомогу фермерським господарствам, діяльність яких менш ефективна", — сказав П. Лазаренко.

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз назвав програму „кроком уперед" і зазначив, що депутати в цей день мали два предмети для обговорення: внесення Кабінетом Міністрів 26-го вересня проєкт програми дій Уряду та викладену П. Лазаренком сьогоднішню програму, з якої вилучено цілий ряд положень, неприйнятних для парляменту. За словами О. Мороза, „Уряд зрозумів, що Верховна Рада ніколи не підтримає незаконний продаж землі та інші заходи, що суперечать чинному законодавству".

Таким чином, хоча і не було жодного положення, яке парляментаристи не критикували б, але програму „в основному" схвалено. Щоправда, спеціяльно ухваленою постановою парлямент забезпечив собі ґарантії, що Уряд врахує всі зауваження до запропонованої програми.

Юґославська делеґація...

(Закінчення зі стор. 1)

славії розпочався мирний процес. Це найкращий подарунок як для наших двох країн, так і для всього світу", — сказав Л. Кучма під час розмови з Р. Божовічем. В свою чергу голова юґославського парляменту похвалив Київ за його „об'єктивне і неупереджене становище" в питаннях балканської політики і назвав Україну фактором стабільности у цьому реґіоні. Як відомо, на території колишньої Юґославії несуть службу українські миротворці.

Цього самого дня українську столицю відвідав адміністратор ООН у східній Словенії, одній з колишніх юґославських республік, Жак-Поль Кляйн, який теж зустрівся з Л. Кучмою. „Ми не стояли осторонь під час війни — не будемо сторонніми спостерігачами і під час мирного процесу", — заявив йому український Президент, запевнивши, що Україна допомагатиме відбудовувати цей реґіон.

Л. Кучма дав знати, що його держава може послати до Београду спеціялістів, які допоможуть піднести це місто економічно. Він також сказав, що Україна може збільшити на Балканах число своїх вояків у складі миротворчого батальйону ООН.

Критикують...

(Закінчення зі стор. 1)

територією і плату за використання землі та інфраструктури Чорноморською фльотою в Севастополі.

Депутат Верховної Ради Левко Лук'яненко вважає, що російський парлямент „намагається накинути Україні кабальні умови" і що Уряд України і так зробив велику поступку, погодившись на розподіл Чорноморської фльоти. На думку Лук'яненка, Україна повинна виявити більшу готовість захистити свої кордони збройними силами. „Якщо керівництво України проявить політичну волю, то Росія відступить", — зазначив депутат України.

У СЕРЕДУ, 16-ГО ЖОВТНЯ, британський уряд представив новий законопроєкт, який майже цілковито забороняє приватну власність ручної зброї. Єдине на що буде дозволено — це пістолі .22 для спортових змагань, котрі будуть мусіли бути під ключем у зареєстрованих клюбах ручної зброї. Якщо цей законопроєкт буде прийнято, то уряд буде зобов'язаний знищити 160,000 із 200,000 законно зареєстрованої ручної зброї в Англії, Шотляндії та Валії, не говорячи вже про нелеґально придбану ручну зброю, що її за приблизним підрахунком кажуть є між 200,000 а одним мільйоном. Запропоновано цей законопроєкт у наслідок жахливої масакри 16 дошкільнят минулого березня у місцевості Данблейн у Шотляндії.

СТРАЙК КАНАДСЬКИХ РОБІТНИКІВ американського автомобільного виробництва Дженерал Моторс погано відбився на працівниках цієї фірми у ЗСА. З уваги на недостачу потрібних частин для направи автомобілів треба було закрити кілька фабрик, а це у дальшому пляні позначиться фінансовою втратою. Зваживши на стійкість канадських працівників і їхніх вимог, керівництво Дженерал Моторс вирішило діяти. З Дітройту до Торонто поїхав голова ради директорів Дженерал Моторс Джан Смит, мол., де відбув двогодинну зустріч з Бейзилем Гарґров, президентом Профспілки канадських автомобільних працівників. Обидва керівники договорились про закінчення страйку, але подробиці договору передано до вирішення представникам обидвох сторін. Над новим контрактом мусять проголосувати працівники, отже це потриває ще кілька днів, а тим часом американські працівники будуть дальше перебувати на примусовій відпустці.

ПОДІЇ

КОНФЕРЕНЦІЯ ДО 130-ЛІТТЯ М. ГРУШЕВСЬКОГО

Ню Йорк. — Міжнародний Академічний Комітет для вшанування 130-ліття Михайла Грушевського при співпраці Українського Інституту Америки влаштовують наукову конференцію „Михайло Грушевський у 130-ліття народження і сучасний стан українознавчих студій на Заході. Проблеми і перспективи". У конференції, що відбудеться у неділю, 27-го жовтня, в УІА, 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку, братимуть участь М. Антонович, Т. Гунчак, Т. Булат, О. Домбровський, Р. Шпорлюк, О. Мотиль та Л. Винар. Телефон для інформацій (212) 288-8660.

ДОПОВІДЬ ПРО ПРОБЛЕМИ І СОБОР УГКЦ

Ню Йорк. — НТШ в Америці влаштовує доповідь на тему „Перша сесія Собору і проблеми Української Греко-Католицької Церкви — безпосередні спостереження з нарад Собору", яку виголосить гість з Дрогобича, колишній дисидент, публіцист Мирослав Маринович. Доповідь відбудеться у суботу, 26-го жовтня, в будинку НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о год. 5-ій вечора.

В ПАМ'ЯТЬ НАШИХ НАЙДОРОЖЧИХ БАТЬКІВ

бл. п.
ДМИТРА КВАСНИЦІ
в 47 річницю смерти і його дружини

бл. п.
ОЛЬГИ КВАСНИЦІ
(з ПОЛЮГІВ)
в 25-річницю смерти

На фонд Могилянської Академії складають $500 їхні доньки з родинами.

СЛУЖБИ БОЖІ
в їх наміренні будуть відправлені в церквах:

в селі Гончарівка (Белзець);
св. Юра у Львові;
св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й. (23 листопада);
св. Архистратига Михаїла в Дженкінтавні, Па.;
св. Николая в Пассейку, Н. Дж. (23 листопада).

НАДІЯ і МАРІЯН ЦЬОЛКО
НАТАЛКА і МАРКІЯН ТИТЛИ
ХРИСТИНА і БОГДАН ПЕВНІ
СОФІЯ і ТИТ ГЕВРИКИ

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями, друзями та знайомими, що вечором 17-го жовтня 1996 року упокоїлася в Бозі у Філядельфії, Па. по тяжкій недузі на 73-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБА, СЕСТРА та НЕВІСТКА

бл. п.
МАРІЯ ЛАБУНЬКА
з РОВЕНЧУКІВ
(ІРИНА)

нар. 12-го лютого 1924 року в селі Печеніжин, Коломийського району, Івано-Франківської области

Горем прибиті:
муж — МИРОСЛАВ
сини — ОЛЕКСІЙ з дружиною ЛЮБОЮ і синами МАТІЄМ і АНДРІЄМ
— ІЛЛЯ
дочка — ІРИНА з дочкою НІНОЮ
брат — АНДРІЙ з дружиною АННОЮ і синами та внуками в Україні
свекруха — ЕВДОКІЯ в Україні
зовиця — МАРІЯ САМАРИК з родиною в Україні
ближча та дальша рідня в Україні й ЗСА.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ:

ПАРАСТАС вівторок 22-го жовтня ц.р. о год. 7-ій у церкві св. Михаїла у Дженкінтавні, Па., при 1013 Fox Chase Rd.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА й похоронні відправи у середу 23-го жовтня ц.р. о год. 10-ій ранку, у церкві св. Михаїла у Дженкінтавні. Тлінні останки бл. п. покійниці будуть похоронені на цвинтарі св. Андрія Первозванного (дільниця для вояків УПА) в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Замість квітів на могилу бл. п. Марії можна складати пожертви на: „Літопис УПА", Ювілейний Фонд Українського Вільного Університету, Український Музей у Ню Йорку, видавничий фонд журналу „Гуцульщина", фонд Єдність Пласту.

А. Лебедя усунено...

(Закінчення зі стор. 1)

вив, що „тепер почне раціоналізувати політичну базу та підготовлятися до можливих виборів". Він також всю вину його упадку з кремлівських висот приписав А. Чубайсу, котрий зробив це тому, бо „хоче бути президентом". Б. Єльцина він назвав „постарілим і хворим" і, не гаючи часу, цілком відкрито започаткував свою передвиборчу кампанію на його становище.

У ДАЛЬШОМУ ХОДІ ПЕРЕДВИБОРЧОЇ кампанії обидва кандидати, як і обіцяли, починають міняти свій підхід у переконанні виборців. Президент Билл Клінтон застановляється чи вже час починати атакувати республіканців і їхню минулу політику чи прямувати дальше аж до виборів вже утоптаною стежкою. Натомість Роберт Дол почав уже гостріше атакувати президента Б. Клінтона і його Уряд, останньо закидаючи Клінтонові обезцінення президентства та браку етичности.

У СТРАСБУРҐУ МИНУЛОЇ середи, 16-го жовтня, Рада Европи вирішила прийняти до свого гурта, як 40- го члена Хорватію, після шестимісячної затримки з уваги на неясності справ людських прав у цій колишній юґославській республіці. Хорватія буде прийнята офіційно 6-го листопада та другою з черги країною, що стане членом Ради Европи, організації котра пропаґує демократію та людські права бо Словенія стала членом ще у 1993 році.

У СЕРЕДУ, 16-ГО ЖОВТНЯ, на майдані ім. Даґа Гаммершолда перед будинком Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку відбулаcа маніфестація зорганізована Луісом Фарраканом, провідником Нації Ісляму з приводу річниці ним же зорганізованого до Вашінґтону мільйонвого маршу негритянських чоловіків. Цьогорічна маніфестація мала назву „Світового дня каяття" та зібрала понад 38,000 осіб, але цим разом до участи було запрошено також жінок, представників еспаномовної меншини та американських індіян. Л. Фарракан у своєму тригодинному виступі найперше закликав до моральности та потреби каяття всіх народів світу за насильства, вбивства і війни, але вже в дальшому почав картати всіх провідників світу, а зокрема Уряд ЗСА, вимагав ліквідувати санкції проти Іраку та Куби і наполягав на визнанні палестинського суверенітету. Не обійшлося і без тих, які протестували проти виступу Л. Фарракана, називаючи його расистом і антисемітом.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що у вівторок 15-го жовтня 1996 р. по довгій і важкій недузі відійшов у вічність на 75-му році життя

бл. п.
д-р мед.
СВЯТОСЛАВ ШЕРЕМЕТА

нар. 5-го листопада 1921 р. у Судовій Вишні, Україна

ПАРАСТАС — четвер 17-го жовтня 1996 р., год. 7:00 веч. в похоронному заведенні Muzyka Funeral Home, Чикаго, Ілл.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю 18-го жовтня 1996 р. з собору свв. Володимира і Ольги, Чикаго, Ілл., а опісля на цвинтар св. о. Миколая в Чикаго, Ілл.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — СТЕФАНІЮ
доньку — ТАЇСУ БРОВАР з чоловіком АНДРІЄМ
сестру — МАРІЮ ЮРЕЧКО з родиною
шваґрів — ЛЕСЮ і ЗЕНОНА КОНОВКІВ з родиною
кузинки — ЗОСЮ ПАНКІВСЬКУ, ІРИНУ БОБЕРСЬКУ з родиною
та ближчу і дальшу родину в ЗСА, Канаді й Україні.

Ділимося сумною вісткою, що упокоїлася в Бозі в суботу, 14-го вересня 1996 року, на 87-му році життя

св. п.
СОФІЯ СИЛЬВЕСТРУК
з дому ДАВИД

ПОХОРОН відбувся в середу, 18-го вересня 1996 року з церкви св. Йосафата у Воррені, Миш.

Горем прибиті:
дочки — ОЛЯ з мужем ВОЛОДИМИРОМ ЗАХАРІЄМ
— ЗЕНЯ з мужем д-ром ОЛЕКСАНДРОМ СЕРАФИНОМ
внуки — БОГДАН ЗАХАРІЙ
— ОРЕСТ ЗАХАРІЙ з д-р ЗІНОЮ
— ОЛЯ МАРРОҐІ з мужем д-ром АЙЗЕНОМ
— ЛЕСЯ ЛАВРИН з мужем ІГОРОМ
— ЛІДА БЕЙЛИС з мужем ГОВАРДОМ
— МИРОН СЕРАФИН з д-р ПАМЕЛОЮ
— РОМАН СЕРАФИН
правнуки — АНДРІЙКО
— РОМЧИК
— МАРІЧКА
— МИХАСЬ
— ПЕТРИК
— АРІЯ
— ІРИНЕЙ
— ВІКТОРІЯ
та ближча і дальша родина в Австралії, Канаді, Польщі, ЗСА й Україні.

Складаємо щиру подяку отцям, церковному хорові, нашій родині і всім приятелям за їхні молитви, Служби Божі й участь у похоронних відправах і моральну підтримку.

Нехай американська земля буде їй легкою!

Вічна їй пам'ять!

Центральне Ню Джерзі святкувало 5-ту річницю незалежности України

6-го вересня в Українському Культурному Центрі в Савт Бавнд Бруку відсвятковано 5-ту річницю незалежности України. Цю урочистість зорганізував відділ Комітету Допомоги Україні на центральне Ню Джерзі, на чолі з його невтомним у суспільній праці головою інж. Д. Ґечою. В програмі святочного концерту виступили хори „Гайдамаки" з Філядельфії під керівництвом Ігоря Кушніра та „Ластівка" з Ню Йорку під керівництвом о. М. Лева, солістка Н. Гончаренко з акомпаньяменткою М. Ґеча — Ґерус, бандурист Р. Левицький і декляматорка А. Синякевич. Серед присутніх був віцеконсул України з Ню Йорку Богдан Яроменко з дружиною.

Після привітання головою відділу присутніх, о. Василь Дяків (Консисторія Української Православної Церкви в ЗСА) відчитав молитву на інтенцію незалежности України. А добре знаний українець о. протодиякон В. Поліщук, який десятками років прикрашував своїм знаменитим баритоном Богослуження в українських православних церквах, виголосив „Многії літа" Україні, її Президентові, Урядові та всім вірним своїй батьківщині українцям.

Конферансьє цього вечора, культурно-освітній референт відділу ДКУ І. Павленко, коротко, змістовно і зі зворушенням зобразив мученицьку дорогу українського народу до свободи . Народу, що має на рівні з іншими демократичними країнами світу природні й історичні права вирішувати свою і долю своєї батьківщини.

Гарно й весело тут на концерті! Приємно святочний настрій. Аж хочеться ще й ще повторювати слова О. Олеся, написані на честь незалежности України в 1918 р.: „Яка краса: відродження країни". Бо як же ж не радіти? Цій красі наш народ століттями підпорядковував свій труд, свої таланти, за неї Бога молив і — над усе інше — наш народ любить красу свободи. Про це, між іншим, говорив віцеконсул Б. Яроменко: „Народ України своєю любов'ю в 1991 році закріпив століттями вистраждану незалежність своєї держави".

З Божої волі несподівано свобода з'явилася якоюсь ніжною ясністю небес. Бог є і буде з нами, якщо ми прагнемо бути близько Нього. Господь вислухав молитви змучених сердець наших. Десятками років в українських церквах бринів спів молитви: „Боже Валикий, Єдиний, нашу Вкраїну храни". Нехай це молитва й надальше не втихає, нехай вона випливає з вірних Україні сердець і підкріплює невтомність мирної боротьби на славу Богові та на користь нашої Батьківщини і її народу.

З невимовною легкістю слухалося виконання програми святочного концерту. Вже є власна Конституція України, тут державно-національна символіка, але й найбільший „ворог" ворогів України — українська мова, про яку Володимир Сосюра написав: „Без мови рідної, юначе, й народу нашого нема". О, Боже, слава Тобі!.

Коли поглянемо з перспективи шести років існування і діяльности відділу КДУ, то з вдоволенням і тихою гордістю можемо сказати, що десь там, в Україні, також наша маленька цеглина, вмурована в стіни державницького її відродження та новітнього розвитку. Шість років пройшло швидко від того дня, коли було скликано перші громадські сходини як відгук на заклик українських світових організацій і установ. Кликало українство про порятунок для України, яка щойно почала простувати свою спину від рабської неволі, а тут вже знову проімперські комуністичні сили почали її пхати на коліна.

Засновується відділ КДУ на центральне Ню Джерзі. Головою відділу стає інж. Дем'ян Ґеча. Ідейно віддалися праці члени відділу Ю. Міщенко, о. І. Лишик, О. Шевченко, І. Павленко, О. Ринник, Я. Букачевський, В. Григоренко, М. Шульга, Ю. Медвідь, А. Лишик, В. Бабанський в ім'я незалежности України.

КДУ на центральне Ню Джерзі творчо відгукнувся на заклик часу: „Допоможімо, бо хто інший це зробить, якщо не ми, українці?!" Відділ вміло і успішно реалізує накреслені ним пляни своєї діяльности. Голова відділу суспільною зрілістю і практичним умінням координує усією працею. Фінансовий референт КДУ і рівночасно член багатьох інших українських організацій і установ Ю. Міщенко виїмковою активністю впливає на успіх діяння КДУ. Заходами відділу КДУ, від початку його існування, українські громади центрального Ню Джерзі зустрічаються з представниками усіх ділянок життя в Україні: дипломатами, людьми науки, освіти, колишніми дисидентами, мистцями, журналістами, письменниками, економістами, військовослужбовцями української сучасної армії, і тільки для того, щоб сприяти національному відродженню настроїв, національних почувань, щоб у багатьох забилися серця українським пульсом.

За час не повних шісти років відділом придбано тисячі долярів і передано їх в різній формі на кольосальні потреби державним і не державним установам в Україні; сотні пакунків з одягом, книжками та іншими речами вислано найбільш потребуючим в різні місця нашої країни. Відділ цей, як одна з гілок української еміґрації, реально оцінює життєві потреби співдружности народів і спирає їх, однак своє зусилля зосереджує на відродженні й укріпленні своєї нації, з її традицією і національною гідністю.

Таким-то є наше тут українство таке, яке силою волі і всіма своїми силами буде стояти на перехрестях історії нашої Вітчизни і оборонятиме її перед зазіханням тих, що брутально пограбували її тілесно й духово. Про таке українство від імені України, між іншим, говорив у Києві 23 серпня цього року Президент Леонід Кучма, кажучи: „Висловлюю глибоку вдячність світовому українству, розкиданому по всій планеті, яке словом і ділом вболівало за Україну, мріяло про її воскресіння".

Ой, мріялося, пане Президенте! Виступаючий на сьогоднішньому концерті старенький, бо 88-літній, бандурист, один з небагатьох вже зразків живої історії українського народу, Роман Левицький, піснею „Воскресне" десятками років молив Господа про сповнення цього коханого мріяння. А тепер ми могли ще раз почути цю пісню в його виконанні.

Словесно-мелодійна ясність співу хорів, сольове виконання, бандура, поема в честь незалежности України зворушили душі слухачів. Усе воно немов злилося в одну цілість і відобразило пейзаж долі українського народу. Були розлуки, часом трагедії, труди життя на чужині, а то й радісні дні. Тут загомоніла чутливість переживань, але й гроза, і лагідність; тут і кольори наших Карпат, Дніпра, степів, могил; колишня слава, національна трагедія; тут заговорили любов, віра й надія. Зворушливо. А сьогодні повне полегшення на серці й душі. Море бажань і чекань прийшло — Незалежність!

На закінчення святкового вечора парох Української Католицької Церкви в Ню Бранзвік, о. Павло Лабинський, проказав молитву подяки Господові, а виконавці концерту з присутніми відспівали гимн „Ще не вмерла Україна".

Люди не поспішали додому. Користаючи з гостинности місцевого КДУ, пили каву і вели бесіди-дискусії. Назагал відчувався оптимістичний настрій. Але було чути також слова стурбованости щодо спрямованої проти стабільного життя в Україні діяльности. Говорилося тут, що ворожі сили противні повній незалежності України, мають підтримку на різних рівнях життя країни, включно з деякими парляментаристами держави. Подібного парадоксу бездержавницької відповідальности, мабуть, немає в цілому демократичному світі.

Треба, однак, надіятися, що здрібнілість моральної відповідальности деяких здеформується і наповниться здоровою і збагаченою лояльністю до Конституції України, до українського народу.

На гарному рівні підготовлений концерт з нагоди ювілею незалежности України віддана належне усім тим, що життя своє поклали за цей день, що в огні попали, в воді потоплені, в концтаборах замучені, і тим, котрі дочекалися і святкують цю подію в повному значенні цього слова і дальше трудяться за розвиток та укріплення Богом дарованої волі українського народу.

о. Іван Лишик

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 27-го ЖОВТНЯ 1996 р.

Гюстон, Тексас. — Річні збори 28-го Відділу відбудуться о год. 11:30 рано в залі української католицької церкви св. Покрови. Просимо всіх членів прибути на збори. Михайло Данилик — тимчасовий секретар.

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 330-го Відділу

З днем 1-го листопада 1996 року 330-ий Відділ злучиться з Відділом 266-им, якого секретарем є

ВОЛОДИМИР КРИВУЛИЧ

Просимо членів 330-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 266-го Відділу на адресу:
Mr. Walter Krywulych
112 Florida Avenue
Amsterdam, NY 12010
(518) 842-4761

• ПРАЦЯ •

❊ FUNERAL DIRECTORS ❊